

POST VOOR SPEELPLEINWERKERS

Driemaandelijkse publicatie - maart 2018

Vlaamse Dienst Speelpleinwerk (VDS) vzw
Lange Ridderstraat 22 - 2800 Mechelen

VU: Bert Breugelmans
P/706226

PB-PP
BELGIE(N) - BELGIQUE
Afgiftekantoor Mechelen

Pit

VDS

N 09

BEHOUDEN VAN ANIMATEUREN

MAGAZINE VAN DE VLAAMSE DIENST SPEELPLEINWERK

JE HEBT HET ZELF IN DE HAND

tekst: Marjolein Mollet - HR-coach

Ervaren jongeren zijn kostbaar en een meerwaarde op elke speelpleinwerking. Het is dan ook de kunst om die geëngageerde rotten zolang mogelijk aan boord te houden.

Speelpleinorganisatoren leggen de reden waarom jongeren, in hoofdzaak animatoren, afhaken vooral bij de keuze voor een beter betaalde job of het shopgedrag op vlak van engagementen. Laten we jongeren zelf aan het woord, dan blijken deze redenen helemaal niet de belangrijkste.

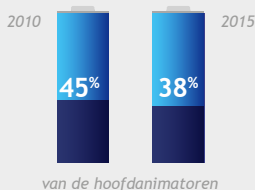
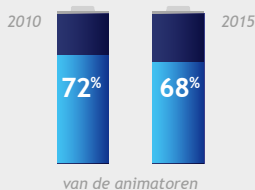
In de meeste gevallen worden interne oorzaken aangehaald zoals een gebrek aan inspraak, te weinig nieuwe uitdagingen of waardering, een slechte sfeer onder de animatoren, geen engagementen op maat waardoor de vrees voor een te hoge studiedruk pretbederver wordt...

Dat is goed nieuws!

Interne redenen zijn zaken waar je als speelplein zelf kan aan werken.

Deze Pit. helpt je een motiverend animatorenbeleid uit te werken. De Vlaamse Dienst Speelpleinwerk (VDS) selecteerde 10 aspecten die een cultuur onder animatoren bepalen en ontwikkelde daarmee een instrument om de cultuur in jouw animatorenploeg te analyseren en beter te begrijpen. De Cultuurmuur doet je de juiste vragen stellen en werk te maken van een hechte ploeg op niveau van de begeleider, 'ploegbaas' en organisatie.

VRIJWILLIGERS OF BETAALDE KRACHTEN MAAKT GEEN VERSCHIL IN ONDERSTEUNING

*Staat vrijwillig op het speelplein.
(Gratis of tegen een forfaitaire
onkostenvergoeding)*

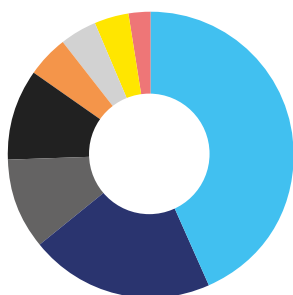
Of een jongere nu vrijwillig of als jobstudent werkt, het is en blijft dezelfde persoon met dezelfde talenten en werkpunten. In de wijze waarop je met

jongeren omgaat maakt dat géén verschil. Je zal hen in beide statuten op dezelfde manier moeten ondersteunen, uitdagen en motiveren. Meer dan een

financiële waardering is en blijft tijd van de verantwoordelijke voor coaching en ondersteuning cruciaal om de speelpleinwerking te doen en blijven draaien.

Van zij die ‘blijven’ blijkt de start van het speelpleinengagement meestal ingegeven te zijn door ‘vrienden’, al dan niet in combinatie met ‘uit eigen interesse’. In eerste instantie zal dus het persoonlijk en sociaal motief doorwegen. Later verschuift de motivatie in de richting van het ideële motief ‘voor de kinderen’ en wordt de inzet echt een win-winsituatie: speelplein is leuk voor jezelf én je doet er tegelijkertijd ook anderen een plezier mee. Afgelopen zomer hernam de VDS de vraag: "Waarom sta je op het speelplein?", in een online bevraging. De antwoorden zijn bruikbaar om je animatorenbeleid op af te stemmen.

Ik wil dat kinderen een échte leuke zomer hebben.

Ik wil mijn vrije tijd op een zinvolle manier inzetten.

Ik wil bij een groep horen met een warme groepssfeer.

Het speelplein zal me helpen in mijn latere beroepsleven.

Ik krijg erkenning en waardering van andere mensen om wat ik doe voor het speelplein.

Ik word er voor betaald.

Ik kan meer leren over spelen en over kinderen.

Het speelplein is goed uitvlucht voor mij dagelijkse zorgen.

BEGELEIDER

ZONDER ANIMATOREN, GEEN SPEELPLEINWERKING

Naar aanloop van de zomer wordt regelmatig bericht over het 'tekort aan animatoren'. In één adem wordt dan wel eens gezegd dat de jeugd van tegenwoordig niet meer wil vrijwilligen: niet in de vakantie, niet in de animatorenwerking tijdens het jaar. De cijfers in de 5-jaarlijkse speelpleinenquête spreken dat tegen.

Er staan nog steeds evenveel vrijwilligers op het speelplein als in het verleden. Alleen staat de nieuwe vrijwilliger minder weken op het speelplein in tegenstelling tot vroeger of zoeken ze naar flexibelere engagementen. Daardoor hebben we meer jongeren nodig. Het blijft belangrijk om luidop te benoemen hoe waardevol ze zijn en dat we appreciëren wat ze doen!

"JONGEREN EEN GEVARIEERD TAKENPAKKET AANBIEDEN, GEBASEERD OP GOESTING EN UITDAGING, DAT IS DÉ KERN"

EEN ANDERE AANPAK

De nieuwe vrijwilliger vraagt een andere visie, aanpak en aanpassingen aan de organisatie. In de eerste plaats zorgen inspraak en participatie voor betrokkenheid. Hoe hoger deze is, hoe hoger de inzet. Het speelplein wordt op die manier 'hun kindje', ook al is dat kindje gemeentelijk georganiseerd en worden sommige krijtlijnen door het college beslist. Dan nog en ook net daarom, is er nood aan inspraak voor vrijwilligers. Bij het uitwerken van een speelpleinvisie, het uitdenken van een (meer)jarenplan tot het maken van keuzes in de begroting.

Elke organisatie doet er goed aan om na te denken over de engagementen die jongeren kunnen opnemen. Naast het spelen met kinderen zijn er een veelvoud aan taken die bijdragen: materiaal beheren en verzamelen, sociale media onderhouden, promomateriaal ontwikkelen... Zowel in de zomer als tijdens het jaar. Met een variatie aan engagementen zorg je ervoor dat iedereen zijn gading vindt, kan en krijgt, talenten kan ontwikkelen... Aan jongeren vragen wat ze willen doen werkt effectiever dan zeggen welke engagementen ze kunnen opnemen. Goesting is hét kernwoord.

"COACHING IS
VOOR MIJ EEN BUIKGEVOEL
DAT ZEGT MET WIE JE
'KLAPKES' DOET EN WAAROVER"

BRUNO SMET

Hoofdcoördinator dienst jeugd - Evergem

PLOEGBAAS

PLOEGBAAS DE DEFINITIE

Een ploegbaas is de formele trekker van een ploeg animator: hij/zij is het die een ploeg op sleeptouw neemt.

De rol van de ploegbaas in het behouden van animatoren is cruciaal. Inspireren, de ploeg coachen, ondersteunen, evalueren, inhoudelijk bijsturen, hij/zij doet het allemaal en maakt er een kerntaak van. Geen makkelijke taak maar hopelijk wel een bewuste keuze van het beleid om aan de ploegbaas voldoende tijd te geven om deze rol in te vullen in vakanties, maar ook tijdens het jaar! Ze hebben nood aan flexibele uren voor avond- en weekendvergaderingen, voor het inspringen bij problemen of om te blijven plakken na de uren zodat ze de ploeg leren kennen... Alles wat ploegbazen doen komt de kwaliteit van de werking ten goede.

GRIJP KANSEN ALS PLOEGBAAS

In 2015 vroegen we via de 5-jaarlijkse speelpleinquête wat ploegbazen doen om jongeren langer te houden.

DE TOP 3

- 1 Inzetten op waardering en feedback (79,9%)
- 2 Inspraakmogelijkheden bieden (74,4%)
- 3 Denken over nieuwe uitdagingen en carrière-planning (34,2%)

20,1% haalt aan dat ze niets speciaal doen. Een gemiste kans, want de maatregelen hebben wel degelijk effect. Ervaren animatoren blijven langer en delen hun expertise

met nieuwe animatoren.

PRACTICE WHAT YOU PREACH

Anno 2018, staan 329 VDS-vrijwilligers klaar om ons doel, meer én betere speelkansen, in de praktijk te realiseren. De Vlaamse Dienst Speelpleinwerk wil niet zomaar 'werken met vrijwilligers', we zijn een vrijwilligersorganisatie 'au fond'. We willen jonge mensen de best mogelijke kansen bieden om initiatief te nemen, om zich te amuseren, verantwoordelijkheid te dragen, beslissingen te nemen op elk niveau, om fouten te mogen maken in een veilige context... Zo verbeteren ze de speelkansen van duizenden kinderen en worden ze de best mogelijke versie van zichzelf. In elke regio is er een ploegcoach met een duidelijke kerntaak: hen van begin tot eind coachen en ondersteunen.

ORGANISATIE

Ook vanuit organisatiestandpunt kunnen er heel wat structurele maatregelen genomen worden om animatoren langer te houden op het speelplein. Structureel, want het welslagen mag idealiter niet afhangen van andere animatoren en/of ploegbazen, bv. het verankeren van een stuurgroep in je organogram, de participatie van animatoren in werkgroepen of forum, het benoemen van jongeren als tweede prioritaire doelgroep in je speelpleinvisietekst... Onder organisatie verstaan we

de stuurgroep, de schepen van jeugd en het hele gemeentebestuur. Allemaal spelen ze een belangrijke rol. Zij hebben de middelen (en daarmee bedoelen we niet enkel financieel) om een positief beleid te ontwikkelen over het speelplein en haar jongeren. In een jaar van verkiezingen een mooie opportuniteit.

MEER WETEN?
www.speelplein.net/verkiezingen2018.

3 OM TE DOEN!

- 1** Speelpleinvrienden zijn vrienden voor het leven. Gebruik sfeer en fun als bindmiddel om verbondenheid en groeps sfeer aan te wakkeren. Reserveer budget in je begroting en tijd in de agenda van je speelpleinverantwoordelijke voor animatorenactiviteiten.
- 2** Zorg altijd voor nieuwe ideeën en nieuwe uitdagingen via vorming en uitwisseling. Verlaag drempels om cursus te volgen (o.a. via makkelijke terugbetaling van kadervorming), organiseer jaarlijks vormen op het speelplein of breng een bezoek aan een andere werking, koppel vormen aan persoonlijke uitdagingen van animatoren.
- 3** Elke jongere die tijd maakt in zijn of haar eigen vrije tijd voor jouw speelpleinwerking (al is het 1 dag) verdient een standbeeld. Hun eindeloze inzet mag gezien en gehoord worden. Een onverwacht schouderklopje, een tekening op de Dag van de Animator, een speech van de schepen... maar evenzeer steun bij klachten of problemen. Zorg ervoor dat er aandacht is in het beleid om animatoren te appreciëren.

WAT IS EEN ANIMATOR

Het kwam al ter sprake, maar voor de Vlaamse Dienst Speelpleinwerk zijn zowel kinderen als jongeren primaire doelgroepen van een speelpleinwerking. Het merendeel zijn jonge animatoren. Die bereiden het speelaanbod voor en mogen hun mening geven over de werking.

"EEN ANIMATOR OP HET SPEELPLEIN IS EEN JONGERE DIE SPEELKANSEN VOOR KINDEREN CREEERT SAMEN MET ANDERE ANIMATOREN IN EEN TEAM"

OP HET SPEELPLEIN STAAN KINDEREN EN JONGEREN CENTRAAL.

In onze definitie van speelpleinwerk maken we duidelijk dat speelpleinwerk jeugdwerk is met jongeren uit de gemeente. Dat impliceert een procesgerichte benadering, m.a.w. de ruimte om te leren uit mislukkingen en geen keuze voor een vlekkeloos eindproduct. Jongeren krijgen kansen om zelf aan het speelplein te

bouwen. Met vallen en opstaan, de juiste feedback, voldoende experimenteerruimte en een goede ondersteuning zullen zij die kansen grijpen.

Om uit te leggen wat de VDS van een animator op het speelplein verwacht ten aanzien van kinderen en collega's, gebruiken we al jaren de dame, zot en heer uit het kaartspel. Naast die

verwachtingen zijn een correcte houding (= hoe een animator zich gedraagt) en enkele basiswaarden niet onbelangrijk. Wij schrijven momenteel aan een nieuwe tekst hierover.

**GEEF JOUW INPUT
VOOR 1 APRIL VIA
bit.ly/BasishoudingAnimator**

SAVE THE DATE

12 | 06 | 2018

KOM MEE DISCUSSIËREN

Toen we in 2017 aan animatoren vroegen: "Waarom zou je stoppen met speelpleinwerk?", antwoordde 1 op 10 jongeren, "Omdat ik te weinig verdien". Bestaan vrijwilligers anno 2025 niet meer? Moet alles betalend? Worden in de toekomst alle vrijwilligers betaald? Zijn betaalde vrijwilligers wel échte vrijwilligers?

Kom samen met ons discussiëren op 12 juni over de kracht van vrijwilligers op het congres van de Ambrassade.

www.jeugdwerkwerkt.be

PICK YOUR BATTLES!

ZORG ERVOOR DAT ANIMATOREN LANGER BLIJVEN
PLAKKEN OP JE SPEELPLEIN!

A HOE GEBRUIK IK DEZE POSTER?

STAP 1:

Vraag je animatoren om elk onderdeel van de cultuurmuur te scoren. (op 8 punten)

STAP 2:

Tel alle scores per onderdeel op en bepaal het gemiddelde per onderdeel.

STAP 3:

Alle gemiddelden opgeteld = 20 punten = je eindtotaal qua cultuur op je speelplein.
(caddaauje omdat je eraan werkt)

STAP 4:

Pick your battles!
Op welke onderdelen scoort je speelplein goed? Ruim! Vink aan waar het beter kan.
Bwa.

STAP 5:

Minstens voor de 'bwa'-onderdelen start je een discussie. Noteer de belangrijkste zaken. De vragen per thema kunnen je daarbij helpen.

- 1 animator,
 - 2 ploegbaas,
 - 3 organisatie
- Animatoren leggen hun score uit.

STAP 6:

Werk verder aan je speelpleincultuur. Onze VDS-producten en diensten kunnen je daarbij helpen.

C PRODUCTEN EN DIENSTEN VAN DE VDS

BEHOUDEN VAN JE ANIMATOREN

DE VORMING TER PLAATSE:

Vraag voor je animatoren een vorming aan over allereerste speelpleinthema's.

EEN AUDIT:

Aan de hand van een externe audit bekijken we de kwaliteit van je animatorenwerving.

ONDERSTEUNING

INFOBUNDEL STAGEBEGELEIDING:

Deze bundel ondersteunt je animatoren tijdens hun stage en daarna.

CULTUURMUUR:

Meer vragen en antwoorden per onderdeel vind je op www.speelplein.net/cultuurmuur

EEN ADVIES TER PLAATSE:

We nemen je speelpleinploeg onder de loep en formuleren advies om straffer aan de slag te gaan.

DE PROCESBEGELEIDING:

We nemen je mee in een verandingsproces om je werking te verbeteren voor je animatoren.

PINTEREST-PAGINA:

Bekijk hoe je met kleine en grotere acties kan werken aan een goede sfeer binnen je ploeg.

VORMING

TREFMOMENTEN EN VORMINGSDAGEN:

Hou deze in de gaten, het thema komt er vaak aan bod.

EEN CURSUS:

Stuur je animatoren op cursus animator, hoofdanimator of instructeur.

LEZEN

DNA 2: BLIJVEN PLAKKEN!

leert je hoe je animatoren hun loopbaan kan verlengen met meer verantwoordelijkheid.

DNA 5: NIET VOOR HET GELD, WEL VOOR DE LEVING.

geeft jou de kaders om je ploeg te leren kennen en in te schatten. Leer inspelen op hun motivaties.

VORMING VOOR STARTENDE SPEELPLEIN-VERANTWOORDELIJKE:

over je rol als ploegbaas.

VERDIEPINGSWEEKENDS:

Geef animatoren de kans om verder te bouwen aan hun animatorskills. Tijdens een weekend specialiseren ze zich in één bepaald speelpleinthema.

WAARDERING

DAG VAN DE ANIMATOR:

Waardeer je ploeg extra hard tijdens deze dag - telkens de laatste donderdag van juli (nl. 26/07/2018).

UITDAGINGEN

DE CARRIÈRE-PLANNINGSTOOL:

Toont verschillende groeijlijnen en doorgroei kansen voor animatoren.

DNA 21: CO-ANIMATOREN

In deze DNA-brochure staat het inzetten op talenten van je animatoren centraal.

VERG. 000

- 1 Wat zouden je animatoren wel niet of wegens?
- 2 Waar zet je zelf de motivatie communicatie?
- 3 Verwach je bij meer meer? (ontkenningsvrijheid krijgen?)

SPEEL

000000

- 1 18u, het laatste kind vertrekt, s met hun rugzak?
- 2 Ben je zelf aanwezig op ploegmomenten als leuke activiteiten, een dag?
- 3 Maakt het beleid middelen vrij om in sfeer bij de ploeg?

□ □ □ □ □ □ □

- 1 Zijn er functies tussen animator en hoofdanimator? Hebben specifieke mensen specifieke verantwoordelijkheden? (Bv. make-up/interieur, per teken van de rekwies, T-shirt verkleppen...)
- 2 Welke dingen geef je soms uit handen die eigenlijk officieel in jouw takenpakket horen?
- 3 Krijgen animatoren 'echte' verantwoordelijkheden of mogen ze enkel 'voorstellen' doen?

UNDERSTEUNING

- Wanneer ontwerpen bij wie ze terecht kunnen met hun vragen? Wanneer **spoke** niet aansluit op de **werkdagenden** of **offers** hun plaats? Is er een **collaboratie** (co-constructie) of **backchannel** (spoke) mogelijk?

WAARDERING

- WAARDERING**
1. Hoe reageert de ploeg op nieuwe mensen? Wat doen ze samen om iemand in de groep op te nemen?
2. Geef jij makkelijk een schiedertje? Ook aan een animator die vrienden jonger en die een tijd hebben meegedaaid in de ploeg?
3. bloemetjes gezet wanneer ze stoppen?

PARTICIPATIE

-
- 1 Geven animatoren spontaan hun mening, ook als daar niet expliciet om gevraagd wordt?
 - 2 Over welke zaken beslissen animatoren en over welke zaken beslissen de medewerkers?
 - 3 Wie is er welkom op inspraakmomenten?

1. Hoe worden regels/verwachtingen/bestellingen uitgelegd?
 2. Hoe worden (het) spelplan(en) en/of met de week naar de andere doorgegeven?

INHOUD

- Wanneer wordt er voorbereid? Bereiden animeren voor? Heel lang geleden.
 Hoe hou je rekening met de eiken van de animator? Steeds de paradijs en in een eiken meen te houden.
 Hoeveel mensen staan al meer dan 3 jaar op het plein?

UITDAGINGEN ☐

- 1 Worden jongeren gestimuleerd om nieuwe uitdagingen aan te gaan?
- 2 Heb je zicht op waar de uitdagingen liggen van jouw jongeren?
- 3 Zijn er middelen om jongeren te laten groeien in hun uitdagingen? (bv. via individuele coaching)?

VORMING

1 hoe kijken je animatoren
2 wij en jij zijn dat is goed
3 Organiseren is voor het
hetzede of probeer je

- VORMING**
- 1 hoe object te analyseren naar vormgeving. Eerder al: uitspraak welke wil je bijdragen aan in je goed idee? Het resultaat: als 'aan'?
- 2 hoe doe je om om te gaan met de verschillende vormgevingen? Als de vormgeving te groot is, hoe doe je dat? Hoe doe je dat? Hoe doe je dat?
- 3 hoe doe je om te gaan met de verschillende vormgevingen? Als de vormgeving te groot is, hoe doe je dat? Hoe doe je dat? Hoe doe je dat?
- 4 hoe doe je om te gaan met de verschillende vormgevingen? Als de vormgeving te groot is, hoe doe je dat? Hoe doe je dat? Hoe doe je dat?
- 5 hoe doe je om te gaan met de verschillende vormgevingen? Als de vormgeving te groot is, hoe doe je dat? Hoe doe je dat? Hoe doe je dat?
- 6 hoe doe je om te gaan met de verschillende vormgevingen? Als de vormgeving te groot is, hoe doe je dat? Hoe doe je dat? Hoe doe je dat?

...eding
...oren doen als de onkostenvergoeding
...ar 'onkostenvergoeding'
...van animat

- oren doen als de onkostenvergoeding
for 'onkostenvergoeding' in je
van animatoren als ze een

tegen is animatoren ook klaar

- enten? Zowel voorbereidingsda-
je uit met de ploeg...
te investeren

PARTICIPATIE

- DNA9: PRETTIG GESTUORD**
Jongeren die kunnen meewerken aan de werking via een stuurgroep geraken meer betrokken en blijven langer. In deze DNA-brochure lees je alles over het werken met stuurgroepen.

**INTERNE
COMMUNICATIE**

- **OVERDRACHTSBOX:**
- Via de overdrachtsbox gaat er geen belangrijke informatie verloren tussen (hoofd)animatoren en speelpleinverantwoordelijken die ermee stoppen.

B
DOEN WE
HET GOED?

JE BENT ER
MEE BEZIG + 20

/100

Alles over werven, behouden, betrekken, taken, afspraken... op

WWW.SPEELPLEIN.NET/BETERSPELEN

> SPEELPLEINPLOEG

MATERIAALMAGAZIJN

TOT > 10/04/2018
GROEPSAANKOOP
SPEELMATERIAAL:

Profiteer mee van de 'groepsaankoop speelmateriaal' via het materiaalmagazijn, een initiatief van de VDS..

Je kan uitgebreid bestellen aan scherpe prijzen. Van wc-papier tot verkleedkledij, van knutsel-materiaal tot buitenspeelgoed. In juni staat al je materiaal

klaar om in bulk af te halen. Iedereen kan bestellen. Speelplein-organisatoren die lid zijn kunnen hun kortingscode (= 5% korting) gebruiken bovenop de verlaagde

prijzen. Het actuele aanbod aan producten wordt de komende weken nog stevig uitgebreid. www.speelplein.net/groepsaankoop

20/03/2018
STUDIEDAG -
NIUWE PRIVACY-
WETGEVING (GDPR)

-Mechelen

www.speelplein.net/GDPR

26/07/2018
DAG VAN
DE ANIMATOR

Zet de animatoren van jouw speelplein een dagje in de verf en maak een tekening!

NIUW!
DNA 30

In deze brochure leggen we de essentie van het hoofdanimatorschap bloot. Stuurgroepers en speelplein-verantwoordelijken lezen er alles over het werven en begeleiden van hoofdanimateurs. Hoofdanimateurs (in spe) worden voorbereid op hun rol op het speelplein: elk aspect wordt besproken én aangevuld met tips van de VDS. www.speelplein.net/brochures

VERDIEPINGSWEEKENDS 2018

27-29/04/2018
INCLUSIE OP HET
SPEELPLEIN

-Affligem

11-13/05/2018
ANIMATIE
EN PERSONAGES

-Antwerpen

16-18/11/2018
SPEELVOORBEREIDING
EN SPEELBAGAGE

-Beveren

[WWW.SPEELPLEIN.NET/](http://www.speelplein.net/verdiepingsweekends)
[VERDIEPINGSWEEKENDS](http://www.speelplein.net/verdiepingsweekends)